

Nr 236.

Av herr **Ström**, om inrättande vid universitet i Uppsala av en professur i nordisk folkminnesforskning.

Kungl. Maj:t föreslår i statsverkspropositionen, åttonde huvudtiteln, inrättandet vid Lunds universitet från och med den 1 juli 1944 av en professur i »nordisk och jämförande folklivsforskning, särskilt etnologisk» i stället för den nu befintliga professuren i nordisk och jämförande folk Kulturforskning. Då denna professur varit knuten till särskilt folkminnesforskningen, skulle denna synnerligen betydelsefulla vetenskapsgren trängas åt sidan. En synnerligen betydelsefull tvist har också bland vetenskapsmännen uppstått i denna sak. Jag hänvisar till bilagan »Folkminnesforskningen i fara». ¹⁾ Visserligen är det departementschefens förhoppning att »i sinom tid» en professur i folklivsforskning inrättas även i Uppsala. I så fall skulle tyngdpunkten för denna senare professurs ämnesområde bli lagd på folkminnesforskningen. Departementschefens förhoppningar om en dylik professur i Uppsala äro ställda på framtiden. Det skulle då i realiteten icke finnas någon professur i detta betydelsefulla ämne i vårt land, kanske icke under många år. Och detta i en tid då det är oerhört betydelsefullt att folkminnena, våra landskapsdialekter och vår folkdiktning, tillvaratagas och bearbetas, att den studerande ungdomen får en levande känsla för detta vårt stora andliga arv. Hos vårt folks breda lager, arbetare och bönder, är intresset mycket stort för detta arv.

Uppsala universitet har starkt hävdad betydelsen av en professur i folkminnesforskning vid Uppsala universitet. Humanistiska sektionen förklarar, att genom en sammanslagning av de båda artskilda ämnena folkminnesforskning och nordisk etnologi det är uppenbart att folkminnesforskning, den vetenskapsgren som ägnar sig åt utforskande av folkens och företrädesvis våra nordiska folks sagor, dikter, o. s. v., härmed ställts på avskrivning.

Är icke tiden nu omsider mogen för att inrätta en professur i folkminnesforskning i Uppsala? Skulle icke riksdagen, samtidigt som den omdanar den Sydowska professuren i Lund till en professur företrädesvis i etnologi, kunna taga det ej alltför kostsamma men oerhört viktiga steget att inrätta en professur i Uppsala i ämnet »nordisk folkminnesforskning», alltså avseende folktro, sagor, dikter och därmed jämförliga områden?

¹⁾ Bilagan här ej avtryckt; överlämnad till vederbörande utskott.

Departementschefen är i sak ense med Uppsala rörande behovet. Det är endast fråga om tiden. Men tiden hastar. De gamla generationerna, bärarna av de andliga folkminnena, dö undan. Den väldiga materiella revolutionen går fram över oersättliga kulturvärden. Vad göras skall måste göras nu. Snart kan det vara för sent.

Vill man bevara en levande kraft åt detta forskningsområde, bör en professur upprättas, när den Sydowska nedlägges.

I anslutning till vad sålunda i korthet framlagts och under hänvisning till vad i utlåtandena från Uppsala universitet framförts, hemställes,

att riksdagen måtte med bifall till vad i statsverkspropositionen föreslås rörande omdaning av den Sydowska professuren vid universitet i Lund besluta, att vid universitetet i Uppsala skall inrättas en professur i nordisk folkminnesforskning, och för detta ändamål anvisa erforderliga medel för budgetåret 1944/45.

Stockholm den 22 januari 1944.

Fredrik Ström.
